

PAKT STAROSTŮ A PRIMÁTORŮ

VZHLEDEM K TOMU, ŽE Mezivládní panel o změně klimatu potvrdil, že klimatické změny jsou skutečností a ve značné míře je způsobena využíváním energie spojeným s lidskou činností;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE 9. března 2007 přijala Evropská unie soubor opatření Energie pro měnící se svět, jednostranně se zavazující ke snížení emisí CO₂ o 20 % do roku 2020 dosaženému 20% zvýšením energetické účinnosti a 20% podílem obnovitelných zdrojů energie ve skladbě zdrojů energie;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE dokument "Akční plán Evropské unie pro energetickou účinnost: využití možností" uvádí uzavření Paktu starostů a primátorů jako prioritu;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE Výbor regionů EU zdůrazňuje potřebu spojit místní a regionální síly, jelikož víceúrovňová správa je účinným nástrojem podpory efektivnosti nutných opatření proti změně klimatu, a podporuje tedy zapojení regionů do Paktu starostů a primátorů;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE hodláme respektovat doporučení Lipské charty o udržitelných evropských městech týkající se nutnosti zvyšování energetické účinnosti;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE jsme si vědomi existence Aalborských závazků jako základu mnoha probíhajících iniciativ zaměřených na udržitelný rozvoj měst a procesů souvisejících s Agendou 21;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE uznáváme, že místní a regionální samosprávy nesou spolu s národními vládami zodpovědnost za boj proti globálnímu oteplování a musejí k němu být zavázány nezávisle na závazcích dalších stran;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE města a velkoměsta odpovídají přímo nebo nepřímou (prostřednictvím výrobků a služeb užívaných občany) za více než polovinu emisí skleníkových plynů vznikajících využíváním energie spojeným s lidskou činností;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE závazek Evropské unie ke snížení emisí bude dosažitelný pouze tehdy, když se na něm budou podílet zúčastněné strany na místní úrovni, občané a jejich uskupení;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE místní a regionální samosprávy, které představují správu nejbližší občanům, musejí být v čele a jít příkladem;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE četné akce v oblasti poptávky po energii a v oblasti obnovitelných zdrojů energie nutné k boji proti narušení klimatu spadají do působnosti místních samospráv nebo by nebyly proveditelné bez jejich politické podpory;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE členské státy EU mohou na místní úrovni využívat účinná decentralizovaná opatření ke splnění závazků snížení emisí skleníkových plynů;

VZHLEDEM K TOMU, ŽE místní a regionální samosprávy v Evropě omezují emise znečišťujících látek podílejících se na globálním oteplování pomocí programů energetické účinnosti, také v oblasti udržitelné městské mobility, a pomocí propagace obnovitelných zdrojů energie;

MY, STAROSTOVÉ A PRIMÁTOŘI, SE ZAVAZUJEME K TOMU, ŽE:

Půjdeme dále, než stanoví cíle vytyčené Evropskou unií pro rok 2020 a snížíme emise CO₂ na našich územích alespoň o 20 % pomocí provádění akčního plánu udržitelné energie v oblastech činnosti souvisejících s naším mandátem. Tento závazek a akční plán budou ratifikovány členy používanými postupy;

Připravíme bilanci základních emisí jako základ akčního plánu udržitelné energie;

Akční plán udržitelné energie předložíme do jednoho roku od formálního společného podpisu Paktu starostů a primátorů;

Přizpůsobíme administrativní struktury měst, včetně alokace dostatečných lidských zdrojů, aby bylo možné provést potřebné akce;

Budeme mobilizovat občanskou společnost na našem území, aby se účastnila přípravy akčního plánu a politických opatření nutných k provádění a dosahování cílů akčního plánu. Pro každé území bude vypracován akční plán a bude předložen sekretariátu Paktu do jednoho roku po jeho podpisu;

Po předložení akčního plánu alespoň jednou za dva roky **předložíme prováděcí zprávu** k účelům hodnocení, monitorování a ověřování;

Budeme sdílet naše zkušenosti a postupy s dalšími územními jednotkami;

Budeme organizovat Dny energie nebo Dny signatářů Paktu starostů a primátorů ve spolupráci s Evropskou komisí a dalšími zúčastněnými stranami, umožňující občanům přímo využívat příležitosti a výhod, které nabízí inteligentnější využívání energie, a pravidelně informující místní média o postupu akčního plánu;

Budeme se účastnit výroční konference starostů EU o udržitelné energii v Evropě a podílet se na ní;

Budeme šířit poselství Paktu na vhodných fórech a především povzbuzovat další primátory k účasti v Paktu;

Přijmeme ukončení členství v Paktu na základě předběžné písemné výzvy sekretariátu v kterémkoliv z následujících případů:

- i) nepodaří-li se předložit akční plán udržitelné energie do jednoho roku od formálního podpisu Paktu;

- ii) nebude-li vinou neprovedení či vinou nedostatečného provedení akčního plánu splněn cíl snížení celkových emisí CO₂ vytýčený akčním plánem;
- iii) nebude-li po dvě následující období předložena zpráva.

MY, STAROSTOVÉ A PRIMÁTOŘI, PODPORUJEME

Rozhodnutí Evropské komise zavést a financovat strukturu technické a propagační podpory včetně nástrojů pro hodnocení a monitorování, mechanismů, které umožní sdílet znalosti postupů mezi územími, a nástrojů umožňujících opakování a znásobení úspěšných kroků v rámci rozpočtu;

Úlohu Evropské komise, jež má převzít koordinaci konference starostů EU o udržitelné energii v Evropě;

Deklarovaný záměr Evropské komise umožnit výměnu zkušeností mezi účastníky se územními jednotkami, poskytnutí návodů a vzorů pro srovnávací hodnocení k jejich možnému provedení a propojení se stávajícími aktivitami a navázání kontaktů se sítěmi, které podporují roli místních samospráv v oblasti ochrany klimatu. Tyto příklady pro srovnávací hodnocení jsou nedílnou součástí tohoto Paktu a jsou uvedeny v jeho přílohách;

Podporu Evropské komise v oblasti formálního uznání a publicity měst a velkoměst účastnících se Paktu s využitím k tomu vytvořeného loga Udržitelné energie v Evropě a pomocí propagace prostřednictvím komunikačních prostředků Komise;

Rozhodnou podporu Paktu a jeho cílů ze strany **Výboru regionů** jakožto zástupce místních a regionálních orgánů v EU;

Pomoc, kterou tyto členské státy, regiony, města, která vykonávají poradní funkci, a další **institucionální struktury** podporující Pakt poskytují menším obcím, aby mohly splnit podmínky stanovené v tomto Paktu;

MY, STAROSTOVÉ A PRIMÁTOŘI, VYZÝVÁME

Evropskou komisi a státní správy, aby zřídily systémy spolupráce a odpovídající podpůrné struktury na pomoc signatářům našich akčních plánů udržitelné energie při jejich provádění;

Evropskou komisi a státní správy, aby považovaly aktivity v Paktu za priority svých podpůrných programů a informovaly města a přizvaly je ke spolupráci při přípravě politik a systémů financování týkajících se místní úrovně v rámci jejich záměrů;

Evropskou komisi, aby jednala s **finančními subjekty** o zřízení finančních systémů, které by pomohly při plnění úkolů v rámci akčních plánů;

Státní správy, aby místní a regionální samosprávy zapojily do přípravy a provádění národních akčních plánů energetické účinnosti a národních akčních plánů pro obnovitelné zdroje energie;

Evropskou komisi a státní správy, aby podpořily provádění našich akčních plánů udržitelné energie v souladu s dohodnutými zásadami, pravidly a postupy či s těmi, které by mohly být v budoucnu dohodnuty stranami na celosvětové úrovni, především jako součást Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC). Naše aktivní angažovanost v otázkách snižování emisí CO₂ by také mohla vyústit v ambicióznější celosvětový cíl.

MY, STAROSTOVÉ A PRIMÁTOŘI, VYBÍZÍME DALŠÍ MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ SAMOSPRÁVY, ABY SE PŘIPOJILY K INICIATIVĚ PAKTU STAROSTŮ A PRIMÁTORŮ; DALŠÍ VÝZNAMNÉ ZÚČASTNĚNÉ STRANY VYBÍZÍME, ABY FORMALIZOVALY SVÉ PŘÍSPĚNÍ PAKTU.

*

* *

PŘÍLOHY

1. Úlohy místních samospráv při provádění

Opatření ke zvýšení energetické účinnosti, projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie a další energetická opatření mohou být uplatněna v různých oblastech činností místních a regionálních samospráv.

- spotřebitel a poskytovatel služeb

Místní samosprávy sídlí v mnoha budovách, které spotřebovávají významné množství energie, např. na vytápění a osvětlení. Zavedením programů a opatření k šetření energií ve veřejných budovách by bylo možné dosáhnout značných úspor.

Místní a regionální samosprávy také poskytují služby náročné na spotřebu energie, jako veřejná doprava a pouliční osvětlení, kde lze dosáhnout zlepšení. I v případech, kdy mají tyto služby jiné poskytovatele, smluvně zavázané orgánům samosprávy, mohou být opatření k snížení spotřeby energie zavedena prostřednictvím veřejných zakázek či smluv o poskytování energetických služeb.

- plánovač, vývojář a regulátor

Většina místních a regionálních samospráv je odpovědná za územní plánování a organizaci dopravního systému. Spotřebu energie v dopravě lze snížit díky strategickým rozhodnutím v oblasti rozvoje měst, jako např. předcházením prostorovému rozpínání měst.

Místní a regionální samosprávy mohou často hrát úlohu regulátora, mohou např. určovat normy energetické výkonnosti nebo nařídít používání zařízení pro obnovitelnou energii v nových budovách.

- poradce, motivátor a vzor

Místní a regionální samosprávy mohou pomoci s informováním místních obyvatel, podniků a dalších zúčastněných stran o možnostech účinnějšího využívání energie a mohou je k tomu také motivovat. Aktivity zaměřené na zvyšování povědomí jsou důležité, pokud chceme dosáhnout toho, aby se na podpoře politik udržitelné energie podílela celá komunita. Důležitou cílovou skupinou projektů pro úsporu energie a podporu obnovitelné energie jsou děti: i to, co se naučí mimo školu, předají dále. Stejně důležité je, aby šly instituce příkladem v oblasti udržitelné energie.

- producent a dodavatel

Místní a regionální samosprávy mohou podporovat lokální výrobu energie a využívání obnovitelných zdrojů. Dobrým příkladem jsou systémy dálkového vytápění na základě kombinované výroby tepla

a elektřiny z biomasy. Místní a regionální samosprávy mohou motivovat občany k realizaci projektů obnovitelné energie také formou finanční podpory místních iniciativ.

2. Příklady dobré praxe

Příklady dobré praxe jsou definovány jako iniciativy a programy reprezentující celosvětový model úspěšného provádění konceptů rozvoje udržitelné energie v městském prostředí. Zástupci vzorů excelence prostřednictvím Paktu vyslovují svou připravenost podílet se o své zkušenosti a napomáhat městům při zaujetí podobných přístupů tam, kde je to možné a vhodné, a umožňovat přenos znalostí postupů šířením informací včetně orientačních směrů, účasti na akcích signatářů Paktu a průběžnou spoluprací s Paktem obecně.

Nové příklady dobré praxe se mohou k Paktu kdykoliv připojit, pokud:

- je jejich potenciál z technického hlediska posouzen experty určenými Komisí a označen za vynikající;
- je podpoří alespoň jeden primátor, který je signatářem Paktu;
- se písemně zaváže k pracovnímu programu propagačních akcí v signatářských městech Paktu a rovněž k tomu, že budou podávat zprávy o dopadu svých aktivit souvisejících s Paktem.

3. Podpůrné struktury

Pakt starostů a primátorů je otevřen evropským městům všech velikostí. Města, která vzhledem ke své velikosti nemají prostředky na vypracování bilance nebo akčního plánu, by měla být podpořena samosprávami, které tyto možnosti mají. Tyto podpůrné struktury mohou být regiony, okresy, provincie, aglomerace, regiony NUTS III nebo města, která vykonávají poradní funkci. Každá podpůrná struktura bude Komisí výslovně uznána klíčovým aktérem Paktu. Míra zapojení do Paktu a konkrétní podmínky zapojení včetně rozhodovacích pravomocí, budou uvedeny ve zvláštní písemné dohodě.
